

Notat.

Det mener Gymnasiernes Bestyrelsesforening om udspillet til den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasieuddannelse - epx.

Placering.

- Der skal være ligestilling af udbudsretten.
- Epx bør ligge på gymnasierne. Regeringen bruger selv fortællingen om, at man går ind af en dør, og videre ud i hver sin klasse. Det vil langt hen ad vejen udbrede og bibeholde det unikke ungdomsmiljø på stx, som efterspørges på alle andre ungdomsuddannelser og sikre en balanceret elevsammensætning.
- Man kan antagelig også holde på en del af den lærerstab som i dag underviser på hf, og som institutionerne ellers skulle have sagt farvel til – og måske derved undgå institutionslukninger.
- De fleste unge har relativt kort transporttid til stx, der ligger geografisk bedst placeret i landet – en parameter som Tesfaye selv fremhævede som afgørende for de unge.
- Fusioner og færre stx udbud i ydre regionerne = længere afstand.
- Vi skal undgå centraliseringseffekten, hvor de større institutioner i byområderne favoriseres økonomisk, mens mindre, regionalt placerede gymnasier kan blive nødt til at lukke eller reducere deres fagudbud.
- Det er en stor opgave at sikre, at epx får et godt renommé og ikke betragtes som den sidste mulighed, når der er lukket til det almene gymnasium og erhvervs-gymnasierne pga. højere karakterkrav. En placering på et eksisterende gymnasium vil modvirke dette.

Karakterkrav.

- Den sociale mobilitet hæmmes: De øgede karakterkrav, der er foreslået i reformen, vil fungere som en barriere for adgang til gymnasial uddannelse for mange elever - særligt elever fra udsatte grupper, der måske ikke præsterer højt akademisk, men som stadig kan have stor gavn af en gymnasial uddannelse.
- Højere karakterkrav kan forstærke den sociale ulighed i uddannelsessystemet, da det typisk vil ramme elever fra ikke-boglige hjem hårdest.
- Differentieret karakterkrav vil skabe et A- og B-hold blandt eleverne, hvor nogle får adgang til videregående uddannelse, mens andre lukkes ude.
- Polarisering: Køns- og etnicitetsopdeling
Elever fra etniske minoriteter og drenge præsterer i gennemsnit lavere i uddannelsessystemet, hvilket betyder, at de vil være overrepræsenteret på epx. Denne køns- og etnicitetsopdeling skaber en tydelig barriere mellem, hvem der har adgang til stx, og hvem der henvises til de nye uddannelser. Gymnasiet (stx) bliver mere en "pigeskole" og epx, en "drengekole".

- Nedsat trivsel: Mange unge vil føle et øget pres for at præstere akademisk i en tidlig alder for at sikre sig en plads på stx. Dette kan føre til nedsat trivsel, da elever føler, at deres fremtid afhænger af deres karakterer.

Økonomi (inkl. FFL2025)

- Reformens økonomiske fordelingsmodel vil forværre uligheder mellem gymnasier.
- Reformen rammer gymnasier med over 700 elever hårdt, hvilket vil kunne forringe undervisningen og øge ulighed.
- Flere udkantsgymnasier står til at modtage færre midler end nødvendigt, selvom de er pressede økonomisk. Det vil medføre dårligere uddannelsesmuligheder for elever i yderområderne. Dette skaber geografisk ulighed og forværrer muligheden for lige adgang til uddannelse.
- En svækkelse af A-fagstillægget på stx, der dækker 6 særligt udstyrstunge fag på A-niveau, vil alt andet lige, føre til færre elever med naturvidenskabelige fag på højt niveau - og deraf negative afledte konsekvenser for vores samfund, hvor erhvervsliv og industri i mange år har plæderet for flere studenter med højniveaufag inden for naturvidenskab.
- Stærke ungdomsuddannelser med naturvidenskabelige og matematiske fag på højt niveau spiller en vigtig rolle. Det giver de unge interessen og de faglige kompetencer, de har brug for, til at søge ind på de videregående naturvidenskabelige og matematiske uddannelser, og er kernen i vores evne til at skabe arbejdspladser og drive vækst inden for de sektorer, som er afgørende for Danmarks konkurrenceevne på verdensplan.